CollAn X 2011 277-292

Burdur-Antalya Bölgesi'nde Bulunmuş Olan Geç Kalkolitik ve İlk Tunç Çağlarına Ait Bir Grup Ayrışık Kap Üzerine Gözlemler

Aslıhan Yurtsever-Beyazıt

Keywords: Late Chalcolithic and Early Bronze Age, rhyton, double-spouted small jug, twin vessels, ritual

Anahtar Kelimeler: Geç Kalkolitik ve İlk Tunç Çağı, rhyton, çift ağızlı testicik, ikiz kap, ritüel

Burdur-Antalya Bölgesi'nde gerçekleştirilen kazılarda ele geçen çanak çömlek buluntuları içinde yer alan bir buluntu grubunun hamur, astarlama, açıklama, fırınlama gibi teknik özellikler açısından diğer çanak çömlek ile benzer işlem gördüğü ancak biçimsel olarak farklılıklar gösterdiği bilinmektedir.

Bu makalede, bölgenin Geç Kalkolitik Çağ ve İlk Tunç Çağı yerleşmelerinde örnek veren ayrışık kapları, önce biçimlerine göre inceleyerek, daha sonra bu tür kapların kullanım amacına yönelik bir değerlendirme yapmaya çalıştık.

Burada tanıtımı yapılan ayrışık kaplar, Burdur-Antalya Bölgesi'nde Kuruçay'ın[1]

[1] Kuruçay Höyüğü, Burdur'dan batıya, Yeşilova ve Tefenni yönüne giden karayolunun 15. km'sinde ve yolun güneyinde bulunan Kuruçay köyünün 1 km kadar batısında yer alır. Höyük, 90 m çapında ve 8 m yüksekliğindedir. 1975 yılında Mehmet Özsait tarafından saptanan bu yerleşmede, 1978–1988 yılları arasında Refik Duru başkanlığında bir ekip tarafından kazılar gerçekleştirilmiştir. Kuruçay'ın yeniden eskiye doğru kültürel tabakalaşması aşağıda yer alır:

2-1	İlk Tunç Çağı
6A, 6-4, 3A, 3	Geç Kalkolitik Çağ
10-7	Erken Kalkolitik Çağ
11	Geç Neolitik Çağ
12	Erken Neolitik Çağ II
13	Erken Neolitik Çağ I

Ana Toprak

R. Duru, *Kuruçay Höyük I: 1978-1988 Kazılarının Sonuçları Neolitik ve Erken Kalkolitik Çağ Yerleşmeleri/Results of The Excavations 1978-1988 The Neolithic and Early Chalcolithic Periods,* Ankara, Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1994; R. Duru, *Kuruçay Höyük II: 1978-1988 Kazılarının Sonuçları, Geç Kalkolitik ve İlk Tunç Çağı Yerleşmeleri/Results of the Excavations 1978-1988 The Late Chalcolithic and Early Bronze Age Periods,* Ankara, Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1996.

Geç Kalkolitik Çağ ve Bademağacı'nın[2] İlk Tunç Çağı II tabakalarında ele geçmiştir (Harita). Söz konusu kaplar, testi, rhyton gibi çift ağızlı ve 'tuzluk-biberlik' olarak tanımlanan ikili/bitişik örneklerden oluşmaktadır.

A. Çift Ağızlı Kaplar

Testi

Burdur-Antalya Bölgesi'nde çift ağızlı testi örneği, Kuruçay'ın Geç Kalkolitik Çağ'a tarihlenen $6A_2$ tabakasında, Tapınağa bitişik olan Magazin'de (XXIII Numaralı Yapı) bulunmuştur (Duru 1996: 33, Lev. 58/10, Lev. 114/10). Grimsi kahverengi tonlarındaki bu kap, bitki ve mineral katkılı hamurdan yapılmış, kendinden astarlı ve iyi pişmiştir (Lev. 1/1; Lev. 3/1). Aynı gövdeye sahip çift ağızlı kabın iki ağzı da düz dudaklı, hafif dışa açılan profilli, yüksek boyunludur. Kulplar iki ağız kenarından çapraz bir şekilde gövdeye bağlanır. Gövde şişkince ve düzleştirilmiş diplidir.

---

[2] Bademağacı Höyüğü, Antalya ilinin 55 km kuzeyinde, Anadolu yaylasını güneyden çerçeveleyen Toros Dağları'nın kuzey yamaçlarına bitişik, küçük bir ova içinde yer alır. Antalya İli'ne bağlı Bademağacı Beldesi'nin 2.5 km kuzeyindeki bu yerleşmede kazılar 1993-2010 yılları arasında Refik Duru ve Gülsün Umurtak yönetiminde yapılmıştır. Bademağacı Höyüğü'nün tabakalaşması şöyledir:

Kilise	Erken Hristiyanlık Çağı
OTÇ/1 ve 2	Orta Tunç Çağı
İTÇ II/3-1	İlk Tunç Çağı
?	Geç Kalkolitik Çağ
?	Erken Kalkolitik Çağ
GN 2-1	Geç Neolitik Çağ
EN II/4B, 4A, 4, 3A, 3-1	Erken Neolitik Çağ II
EN I/9-5	Erken Neolitik Çağ I

Ana Toprak

Refik Duru, "Bademağacı Kazıları, 1993", *XVI. Kazı Sonuçları Toplantısı,* Ankara, 1995, s. 69-77. "Bademağacı Höyüğü (Kızılkaya) Kazıları, 1993 Yılı Çalışma Raporu", *Belleten* LX/229*,* Ankara, TTK Yayınları, 1997a, s. 783-800. Duru, a.e., 1997b; "Bademağacı Kazıları-1995", *XVIII. KST-I,* Ankara, s. 43-48.; "Bademağacı Kazıları, 1995 ve 1996 Yılları Çalışma Raporu", *Belleten* LXI/232*,* Ankara, TTK Yayınları, s. 709-730. "Bademağacı Kazıları-1997", *XX. KST-I,* Ankara, 1999, s. 115-129.; "Bademağacı Kazıları-1998", *XXI. KST-I,* Ankara, 2000, s. 109-116.; "Bademağacı Kazıları, 1999 Yılı Çalışma Raporu", *Belleten* LXIV/240*,* Ankara, TTK Yayınları, 2001, s. 383-598.; "Bademağacı Kazıları, 2000 ve 2001 Yılları Çalışma Raporu/*Excavations at Bademağacı 2000-2001", Belleten* LXVI/246*,* Ankara, TTK Yayınları, 2003, s. 549-594.; "Bademağacı Kazıları, 2002 ve 2003 Yılları Çalışma Raporu/*Excavations at Bademağacı. Preliminary Report 2002 and 2003", Belleten LXVIII/252,* Ankara, TTK Yayınları, 2005, s. 519-560.; Refik Duru, Gülsün Umurtak, "Bademağacı Kazıları 2004, 2005 ve 2006 Yılları Çalışma Raporu/*Excavations at Bademağacı. A Report of the Campaigns of the Years 2004, 2005 and 2006 (A Comprehensive Summary)", Belleten* LXXII*,* Ankara, TTK Yayınları, 2008, s. 193-250.

Rhyton

Çift ağızlı rhyton örneklerinden biri, Kuruçay'ın Geç Kalkolitik Çağ'a ait 6c tabakasında bulunmuştur (Duru 1996: 36, Lev. 81/4, Lev. 114/8). Koyu gri renkli ve dört küçük ayak üzerinde duran rhyton, geniş karınlı, gövdenin iki yanından yükselen düz dudaklı ve gövdeye doğru daralarak inen çift ağızlıdır (Lev. 1/2; Lev. 3/2). Ağızların arasından çıkarak gövde ile birleşen hafif basık bir kulbu bulunmaktadır.

İncelediğimiz ikinci çift ağızlı rhyton, Bademağacı yerleşmesinin İTÇ II döneminde ele geçmiştir (Duru – Umurtak 2008: Lev. 47g; Lev. 50a). Grimsi bej renk hamurlu, kahvemsi gri renkte astarlıdır (Lev. 1/3; Lev. 3/3). İki adet yuvarlak ağızlı, hafif içbükey boyunlu, boyun kesiminde yatay birer yiv ve baskı noktacık bezekli, gövdesi üzerinde iki paralel yiv arasında zikzak şeklinde bezenmiştir. Rhyton, silindirik gövdeli ve dört küçük ayağa sahiptir.

B. İkili/Bitişik Kaplar

'Tuzluk-Biberlik'

Tuzluk-biberlik olarak adlandırılan çift ağızlı kaplar, bölgede sadece Bademağacı yerleşmesinde ele geçmiştir. İTÇ II'ye tarihlendirilen bu örneklerden birincisi, kahvemsi gri renklidir (Duru 1997a: 790-794, Lev. 10/5; Lev. 13/1). İki küçük çanaktan oluşan ikiz kap, karın kesiminden birbirine birleştirilmiştir ve ağız kenarları üzerinde bir sepet kulp yer almaktadır (Lev. 2/1; Lev. 3/4). Çanakların gövdesi, *incrusté* yöntemi ile yapılmış iç içe paralel çizgilerden oluşan sarkıntılı bezeme ile süslenmiştir. İkinci tuzluk-biberlik örneği, kırmızı renkli ve *incrusté* bezemelidir. Gaga ağızlı testicik ile küresel gövdeli bir çömlekçikten oluşan bu kap, karın kesiminden birbirine bağlanmış olup, ağız kenarları üzerinden sepet bir kulp ile birleşmektedir (Lev. 2/2; Lev. 3/5). Gaga ağızlı testiciğin boyun kesiminde paralel yatay iki çizgi arasında noktacıklar, gövde üzerinde ise üç paralel çizgi sırasından oluşan zikzaklar vardır. Bezeme çömlekçikte de aynı şekilde uygulanmış, ancak zikzaklar yerine sarkıntılı bezeme ile süslenmiştir.

Yukarıda incelediğimiz çift ağızlı kapların benzerlerine, Burdur-Antalya Bölgesi dışında özellikle Anadolu'nun batı kesimlerinde, Anadolu dışında ise Suriye-Filistin'den Ege Adaları'na kadar geniş bir coğrafi alanda rastlanmıştır. Ancak söz konusu bölgelerde görülen çift ağızlı kaplar, bizim incelediğimiz örneklerle tarihsel olarak farklılık göstermektedir.[3]

---

[3] Ege Adaları'nda bulunan çift ağızlı kaplar, yayınlarda genellikle dönemlerine ayırılmadan sadece İTÇ olarak tarihlendirilmiştir.

Burdur-Antalya Bölgesi'nde, Elmalı Ovası'nda yer alan Karataş-Semayük ile Bağbaşı yerleşmelerinde testi ve tuzluk-biberlik olarak adlandırılan ikiz kapların benzerleri görülmektedir (Mellink 1966: Pl. 61, Fig. 30).[4] Karataş-Semayük'te bulunan tuzluk-biberlik örneği, iki küçük çömlekçikten oluşmaktadır ve ağız kenarları üzerinde bir adet sepet kulp yer almaktadır. Form açısından Bademağacı örneği ile benzerlik göstermektedir. Bağbaşı'nda görülen ikiz kap, gövdeden birleştirilmiş ve kaplar, simetrik olarak açılmış küçük deliklerle bezenmiştir (Mellink 1969: Pl. 77, Fig. 35).[5] Karataş-Semayük'te bulunan diğer örnek, küresel gövdeli ve aynı gövde üzerinde üç adet gaga ağızlı, boyunlu testi formundadır (Mellink 1969: Pl. 73, Fig. 10).[6] Kuruçay ve Bademağacı'nda bulunan örneklerden farklı olarak üç ağıza sahiptir.

Batı Anadolu'da, çift ağızlı kapların bulunduğu yerleşmelerden biri Beycesultan'dır. Beycesultan'da bu tip yapımların İTÇ I döneminde başladığı ve İTÇ III sonlarına kadar süreklilik gösterdiği görülmektedir (Lloyd – Mellaart 1962). XIX. Tabakada bulunan örnek (Lloyd – Mellaart 1962: 118, Fig. P.14, 32) dışındakiler, üçlü ya da dörtlü kaplardan oluşmaktadır (Lloyd – Mellaart 1962: 130, Fig. P.20, 3; Fig. P. 67, 5A). İzmir yakınlarında Baklatepe yerleşmesinde de Bademağacı'nda görülen tuzluk-biberliklerin üçlü örneği bulunmuştur (Erkanal 2003: 126).

Batı Anadolu'da çift ağızlı kapların ele geçtiği diğer yerleşme Troya'dır. Troya'da bulunan örnekler, genellikle üçlü ya da dörtlü rhyton'lardan oluşmaktadır (Schmidt 1902: 32, No. 609; 40, No. 823; Blegen 1950: 265, 16). Troya II dönemine ait bir örnek, düz dudaklı ve gövdeye doğru daralarak inen silindirik boyunlu üç adet ağızdan oluşmaktadır (Schmidt 1902: 32, No. 610). Dip kısmı halka şeklindedir ve üç küçük ayak üzerinde durmaktadır. Söz konusu bu örnek, Kuruçay'da bulunan çift ağızlı rhyton ile form açısından benzerdir.

Balıkesir yakınlarında yer alan Yortan Mezarlığı'nda çift ağızlı ve ikili/bitişik kaplara rastlanmıştır. Yortan'da, tuzluk-biberliklerin üçlü örneği görülmektedir (Kamil 1982: Pl. XV, 238-239, Fig. 74). Üç adet küçük çömlekçikten oluşan kabın üzerinde ağız kenarlarından yükselen bir sepet kulp yer almaktadır. Gövdelerinin üzeri, *incrusté* yöntemi ile yapılmış şevronlarla bezenmiştir. Yortan'da bulunan diğer örnek, çift ağızlı testiciktir (Kamil 1982: Pl. XV, 245, Fig. 75). Ağızdan karına birleşen tek dikey kulplu testiciğin, Kuruçay'da bulunan testi ile benzer olduğu görülmektedir.

---

4 Karataş-Semayük yerleşmesinde ikiz kaplar, V. Tabakada ele geçmiştir. m Mellink, söz konusu tabakayı Troya I döneminin sonuna tarihlendirmektedir.

5 Bağbaşı'nda bulunan ikiz kap, İTÇ I dönemine aittir (Mellink 1969: 329).

6 Söz konusu kap, Karataş-Semayük'te İTÇ II'ye ait bir mezarın içinde bulunmuştur (Mellink 1969: 321).

Güney Anadolu'da çift ağızlı kaplar, Mersin-Yumuktepe ve Tarsus-Gözlükule yerleşmelerinde bulunmuştur. Yumuktepe'de, "tuzluk-biberliklerin" Geç Kalkolitik Çağ'da ortaya çıktığı ve İlk Tunç Çağı'nda devam ettiği anlaşılmaktadır (Garstang 1953: 190, 198).[7] Geç Kalkolitik Çağ'da bulunan örnekler, birbirine gövdeden birleştirilmiş, sepet kulplu, üç adet çömlekçikten oluşmaktadır (Garstang 1953: Fig. 123/16). İlk Tunç Çağ'ına ait olanlar ise çift ağızlı, boyunlu, küresel gövdeli ve kulpsuzdur (Garstang 1953: Fig. 123/16). Gözlükule'de İlk Tunç Çağı III dönemine tarihlendirilen bu kapların ikiz olanları dışında, üçlü ve dörtlü örnekleri de görülmektedir (Goldman 1956: 278, 620-623).

Anadolu dışında çift ağızlı kapların en yoğun olarak ele geçtiği bölgelerden biri Ege Adaları'dır. Bu bölgede çift ağızlı kapların, İlk Tunç Çağı kültürlerinde karakteristik bir özellik olduğu ve söz konusu ayrışık kapların pt dışında taştan yapılmış örnekleri de olduğu göze çarpmaktadır. Bu bölgede görülen örnekler, genellikle silindirik uzun bir kaide üzerinde durmaktadır. İkiz olanlar dışında üçlü ve dörtlü birleşik kaplar da görülmektedir (Coleman 1977: 344, 380; 358, 418; 359, 422-423; 360, 424). Çift ağızlı kaplar, Kiklad'larda Phylakopi I kültüründe (Getz-Preziosi 1977: 312, 276; 321, 310; 325; 329-342), Girit'te Pyrgos (Müller-Karpe 1974: Tafel 366, 40-42) ve Gurnes yerleşmelerinde (Müller-Karpe 1974: Tafel 372: 30) ele geçmiştir. Söz konusu örneklerin hepsi uzun bir kaide üzerine aplike edilmiş ve gövdeleri *incrusté* bezeme ile geometrik şekillerle süslenmiştir. Gurnes'te bulunan çift ağızlı kap (Müller-Karpe 1974: Tafel 372, 30), Bademağacı'nda görülen biri testicik diğeri çanak formunda yapılmış ikiz kabın çok yakın benzeridir. İki bölge arasında söz konusu ayrışık kaplarda görülen ortak özellik, bezemelerin *incrusté* yöntemi ile yapılmış olmasıdır.

Ege Adaları'nda görülen çift ağızlı kapların benzerleri, Kıbrıs'ta da bulunmuştur. Kıbrıs'ta yer alan ve İlk Tunç Çağ'ına tarihlenen Vounous yerleşmesinde, çift ağızlı kaplar dışında üç ya da daha çok sayıda birleşik kaplardan oluşan örnekler de görülmektedir. Bu kaplar, genellikle silindirik ve uzun bir kaide üzerine aplike edilmiştir. Bazı örneklerde ise (Müller-Karpe 1974: Tafel 342, 21), tutmayı kolaylaştırmak için yapılmış olabileceğini düşündüğümüz pencereli uzun bir sap görülmektedir (Müller-Karpe 1974: Tafel 344, 9).

Çift ağızlı kapların, Anadolu dışında, doğuda Suriye-Filistin'den batıda Ege Adaları'na kadar geniş bir alanda bulunduğuna yukarıda değinilmişti. Filistin'de bulunan Megiddo yerleşmesinde çift ağızlı kaplara rastlanmıştır.

---

[7] Mersin-Yumuktepe'de çift ağızlı kaplar, XIV-XIII. (GKÇ) katlar ile XIIA (İTÇ I) katında ele geçmiştir.

Burada ele geçen örnek, uzun boyunlu, iki adet yuvarlak ağızlı ve tek dikey kulpludur (Müller-Karpe 1974: Tafel 277, B1). Coğrafi açıdan incelediğimiz bölgeden oldukça uzak bir bölgede benzer örneklerin ele geçmesi, bu kapların aynı düşüncenin ve geleneğin bir ürünü olarak üretildiğini düşündürmektedir.

Burdur-Antalya Bölgesi'nde bulunmuş olan çift ağızlı kaplar ile komşu bölgelerde görülen örnekler arasında, kapların yapım tekniğinde veya bazı biçimlerde benzerlikler bulunmasına karşılık, bu yapımların özgün üretimler olduğu anlaşılmaktadır.

Çift ağızlı kapların, Assur Ticaret Kolonileri merkezi olan Kültepe (Emre 1964: 89, Şek. 10; Özgüç 1983, 425, Lev. 87, 1a-b; Özgüç 1986: 56, Lev. 107, 1a-b) ile Boğazköy (Müller-Karpe 1974: Tafel 305, C 5), Maşathöyük (Özgüç 1982: Lev. 50/3) gibi Hitit merkezlerinde ele geçen örneklerinden, bu buluntuların İlk Tunç Çağ'ından sonra MÖ 2. Binyıl'da da farklı formlarda üretildiğini göstermektedir.

Burdur-Antalya Bölgesi'nde incelediğimiz çift ağızlı kapları, bulundukları mekân ilişkisi açısından değerlendirdiğimizde, Kuruçay'da bu tip kapların tapınak ya da tapınakla ilişkili magazin içinde ele geçtiği görülmektedir. Bademağacı'nda çift ağızlı kaplardan biri depo odası olarak adlandırılan mekânda, diğer örnekler ise evlerin içinde bulunmuştur. Kuruçay'da bu kapların özel mekânlarda bulunmuş olması işlevinin de özel olduğunu düşündürürken, Bademağacı'nda bulunan çift ağızlı tuzluk-biberliğin depo odasında ele geçmesi, söz konusu örneğin bereketi arttırmak için tanrılara sunu yapmak amacıyla mı kullanıldığı sorusunu akla getirmektedir.

Çift ağızlı kapların, 5,7 cm ile 16 cm arasında değişen boyutlarda olduğu görülmektedir. Söz konusu kapların hem küçük boyutlarda hem de çok az sayıda üretilmesi, hiçbir yerde tam benzerlerinin olmaması, ayrıca üzerlerinde kullanıma yönelik bir aşınmanın bulunmaması gibi özellikler, bu özel yapımların günlük eşya veya mutfak kabı olarak işlevsel olamayacağını düşündürmektedir. Sözünü ettiğimiz özelliklere dayanarak, çift ağızlı kapların biçimleri kadar işlevlerinin de özel olduğunu ve günlük mutfak gereksinmesinden çok dini törenlerde ritüel amaçlı kullanılmış olabileceğini söyleyebiliriz.

Dr. Aslıhan Yurtsever-Beyazıt

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
Protohistorya ve Önasya Arkeolojisi Anabilim Dalı
Beyazıt 34452 İstanbul / Türkiye

aslihanbeyazit@gmail.com

KATALOG

1. **Testi (Lev. 1/1; 3/1)**
   Kuruçay, $6A_2$ Tabakası
   Grimsi kahverenkli
   Ağız Gen.: 5,5 cm, Y: 16 cm
   Burdur Müzesi

2. **Rhyton (Lev. 1/3; 3/3)**
   Kuruçay, 6c Tabakası
   Koyu gri renkli,
   Gen: 7,8 cm, Yük: 16 cm
   Burdur Müzesi

3. **Rhyton (Lev. 1/2; 3/2)**
   Bademağacı, İTÇ II/3
   Grimsi bej renkli
   Gen: 6 cm, Y: 5,8 cm
   Antalya Müzesi

4. **'Tuzluk-Biberlik' (Lev. 2/1; 4/1)**
   Bademağacı, İTÇ II
   Koyu gri renkli, *incrusté* bezemeli
   Ç: 4 cm, Y: 5,7 cm
   Antalya Müzesi

5. **'Tuzluk-Biberlik' (Lev. 2/2; 4/2)**
   Bademağacı, İTÇ II
   Kırmızı renkli, *incrusté* bezemeli
   Y: 9,8 cm
   Antalya Müzesi

Double-Spouted Vessels From Late Chalcolithic and Early Bronze Age Obtained in Burdur-Antalya Region

It is known that a group of findings among the pottery findings obtained during excavations in Burdur-Antalya Region were processed by similar methods with other pottery in terms of technical attributes such as clay, lining, buffing, baking but they display differences in shape.

The article attempts to examine the dissociated vessels that exemplify the settlements in the region from Late Chalcolithic Age and Early Bronze Age, firstly in accordance with their shapes, and then, evaluate the purpose of use of this kind of vessels.

Dissociated vessels introduced here have been obtained from Late Chalcolithic Age in Kuruçay and from Early Bronze Age II in Bademağacı in Burdur-Antalya Region. The vessels in question are comprised of double-spouted examples, like jugs and rhyton and paired/attached examples, which are defined as "salt-pepper shakers."

Analogues of the spouted vessels we have examined in Burdur-Antalya Region have been encountered with especially in the eastern part of Anatolia, and a wide geographical area that covers from Sytia-Palestine to the Aegean Islands. However, the double-spouted vessels found in the aforementioned areas present time differences with the exampled we have examined.[8] Double-spouted vessels have been found in Yortan Cemetary, near the city of Balikesir. Triple examples of the salt-pepper shares are seen in Yortan (Kamil 1982: Pl. XV, 238-239, Fig. 74). In Southern Anatolia, double-spouted vessels were found in Mersin-Yumuktepe and Tarsus-Gozlukule settlements. It is understood that the salt-pepper shakers emerge in Late Chalcolithic Age and continue into Early Bronze Age (Garstang 1953: 190, 198).[9] One of the areas where double-spouted vessels have been obtained in large quantities is the Aegean Islands. It is evident from the area that the double-spouted vessels are characteristic to Early Bronze Age cultures. Examples seen in the

---

[8] Double-spouted vessels that have been found in the Aegean Islands have not been distinguished to their periods and are merely dated as from Early Bronze Age.

[9] Double-spouted vessels have been obtained in XIV-XIII. (Late Chalcolithic) layers and XIIA (Early Bronze I) layer.

area are generally placed on a cylindrical, tall pedestal. Along with twins, triplet and quadruplet attached vessels are seen. Double-spouted vessels have been obtained in Phylakopi I culture, Pyrgos (Müller-Karpe 1974: Tafel 366, 40-42) and Gumes settlements (Müller-Karpe 1974: Tafel 372: 30) in Kreta. Analogues of the double-spouted vessels observed in the Aegean Islands have also been found in Cyprus. Examples with three of more attached vessels, other than double-spouted vessels, are also seen in Vounous settlement, which is located in Cyprus and dated to Early Bronze Age.

Analogues of jugs and the twin vessels that are defined as "salt-pepper shakers" are seen in Karataş-Semayük and Bağbaşı settlements, located in Elmalı Plain of Burdur-Antalya Region (Mellink 1966: Pl. 61, Fig. 30).[10] One of the settlements where double-spouted vessels have been found in the Western Anatolia is Beycesultan. It is concluded that this kind of products in Beycesultan started in Early Bronze Age I and continued until the end of Early Bronze Age III (Lloyd – Mellaart 1962). The other settlement double-spouted vessels have been obtained in Western Anatolia is Troya. Examples found in Troya are generally rhytons with three or four parts.

We have mentioned that double-spouted vessels are found in a wide geographical area, from Syria-Palestine in the east to the Aegean Islands in the west, outside of Anatolia. Double-spouted vessels have been found in Megiddo settlement in Palestine (Müller-Karpe 1974: Tafel 277, B1). The fact that similar examples have been found in an area geographically very remote to the region we examine indicates that these vessels were manufactured as products of the same thought and tradition.

Although there are similarities in the production technique and certain shapes among the double-spouted vessels found in Burdur-Antalya Region and the examples seen neighbouring areas, it is understood that these products are original.

Double-spouted vessels examples obtained in Kültepe II layer and Boğazköy, the Hittite capital city, show that these findings were produced in different forms in the second millennium BC, after Early Bronze Age.

When we evaluate the double-spouted vessels examined in Burdur-Antalya Region in terms of the locations they were founded in, it is observed that this type of vessels have been obtained in the temple or the magazine associated

[10] Twin vessels in Karataş-Semayük settlement have been obtained in the V layer. m Mellink has dated the layer to the end of the era Troya I.

with the temple in Kuruçay. One double-spouted vessel in Bademağacı has been found in the location defined as the storage room, while others have been found inside houses. The fact that these vessels have been found in exclusive locations in Kuruçay indicates that their functions were also exclusive; while the salt-pepper shaker obtained in Bademağacı was found in a storage room leads to the question whether the example was used to increase fertility or to make offerings to gods.

It is observed that the double-spouted vessels were made in sizes that vary between 5,7 cm and 16 cm. The facts like these vessels were produced in small numbers and small sizes, no exact analogues of them have been found anywhere and there is no abrasion on them that indicates usage gives the thought that these exclusive products cannot have functioned as daily tools or kitchen vessels. Based on the facts we have mentioned, we can say that the functions of the double-spouted vessels were as exclusive as their forms and that they may have been used for ritual purposes in religious ceremonies rather than daily kitchen necessities.

Kaynakça

Blegen, C.
1950 *Troy. General Introduction The First and Second Settlements*, Vol. I, Part 2, Princeton.

Coleman, J.E.
1977 "Early Cycladic Clay Vessels", *Art and Culture of the Cyclades*, Chicago: 109-117.

Duru, R.
1996 *Kuruçay Höyük II. 1978-1988 Kazılarının Sonuçları. Geç Kalkolitik Çağ ve İlk Tunç Çağı Yerleşmeleri*, Ankara.

Duru, R.
1995 "Bademağacı Kazıları, 1993", XVI. *KST*-I, Ankara: 69-77.

1996 "Bademağacı Kazıları, 1994", XVII. *KST*-I, Ankara: 87-93.

1997a "Bademağacı Höyüğü (Kızılkaya) Kazıları, 1993 Yılı Çalışma Raporu", *Belleten* LX/229: 783-800.

1997b "Bademağacı Kazıları, 1994 Yılı Çalışma Raporu", *Belleten* LXI/230: 149-159.

1997c "Bademağacı Kazıları, 1995", XVIII. *KST*-I, Ankara: 43-48.

1998 "Bademağacı Kazıları, 1995 ve 1996 Yılları Çalışma Raporu", *Belleten* LXI/232: 709-730.

2000 "Bademağacı Kazıları, 1997 ve 1998 Yılları Çalışma Raporu", *Belleten* LXIV/239: 187-212.

2001 "Bademağacı Kazıları, 1999 Yılı Çalışma Raporu", *Belleten* LXIV/240: 383-598.

2003 "Bademağacı Kazıları, 2000 ve 2001 Yılları Çalışma Raporu/ Excavations at Bademağacı 2000-2001", *Belleten* LXIV/246: 549-594.

2005 "Bademağacı Kazıları, 2002 ve 2003 Yılları Çalışma Raporu/ Excavations at Bademağacı. Preliminary Report 2002 and 2003", *Belleten* LXVIII/252: 519-560.

Duru, R. – G. Umurtak
2008 "Bademağacı Kazıları. 2004, 2005 ve 2006 Yılları Çalışma Raporu/ Excavations at Bademağacı. Report for the Campaigns of 2004, 2005 and 2006", *Belleten* LXXII: 193-250.

Emre, K.
1964 "The Pottery of the Assyrian Colonies Period. According to the Building Levels of the Kanish-Karum", *Anatolia (Anadolu)* VII: 87-99.

Erkanal, H.
2003 "Son Kalkolitik ve İlk Tunç Çağı", *ArkeoAtlas* 2: 126.

Garstang, J.
1953 *Prehistoric Mersin: Yümük Tepe in Southern Turkey*, Oxford.

Getz-Preziosi, P.
1977 "Early Cycladic Stone Vessels", *Art and Culture of the Cyclades*, Chicago: 95-109.

Goldman, H.
1956 *Excavations at Gözlü Kule, Tarsus II. From the Neolithic through the Bronze Age*, Princeton.

Kamil, T.
1982 *Yortan Cemetery in the Early Bronze Age of Western Anatolia*, Oxford (BAR, 145).

Lloyd, S. – J. Mellaart
1962 *Beycesultan I. The Chalcolithic and Early Bronze Age Levels*, London.

Mellink, M.
1966 "Excavations at Karataş-Semayük in Lycia, 1965", *AJA* 70 :245-257.
1969 "Excavations at Karataş-Semayük in Lycia, 1968", *AJA* 73: 319-331.

Müller-Karpe, H.
1974 *Handbuch der Vorgeschichte. Dritter Band*. Kupferzeit, München.

Özgüç, T.
1982 *Maşathöyük II. Boğazköy'ün Kuzeydoğusunda Bir Hitit Merkezi/A Hittite Center Northeast of Boğazköy*, Ankara.
1983 "New Finds from Kanesh and what They Mean for Hittite Art", *Beiträge zur Altertumskunde Kleinasiens, Festschrift für Kurt Bittel,* Mainz: 421-426.
1986 Kültepe-Kaniš II, *Eski Yakındoğu'nun Ticaret Merkezinde Yapılan Yeni Araştırmalar*, Ankara.

Schmidt, H.
1902 *Heinrich Schliemann's Sammlung. Trojanischer Altertümer*, Berlin.

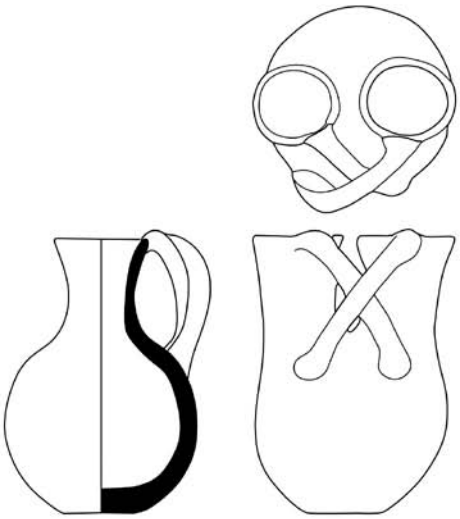
Renfrew, C.
1972 *The Emergence of Civilisation. The Cyclades and the Aegean in the Third Millenium BC.*, London.

Thimme, J. (ed.)
1977 *Art and Culture of the Cyclades*, Chicago.

Umurtak, G.
1996 "Anadolu'nun Batı Bölgelerinde ve Trakya'da Tunç Çağları Öncesi Yerleşmelerde Bulunmuş Olan Ayrışık Kaplar", *Anadolu Araştırmaları* XIV: 479-517.

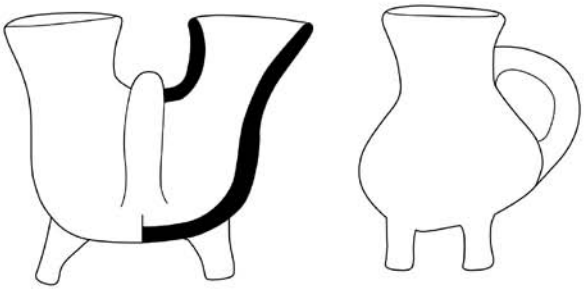


Harita Burdur-Antalya Bölgesi



Levha 1/1
Kuruçay, Çift Ağızlı
Kaplar: Testi

1



Levha 1/2
Kuruçay, Çift Ağızlı
Kaplar: Rhyton

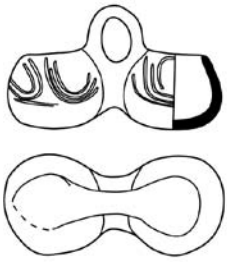
2



Levha 1/3
Bademağacı, Çift
Ağızlı Kaplar: Rhyton

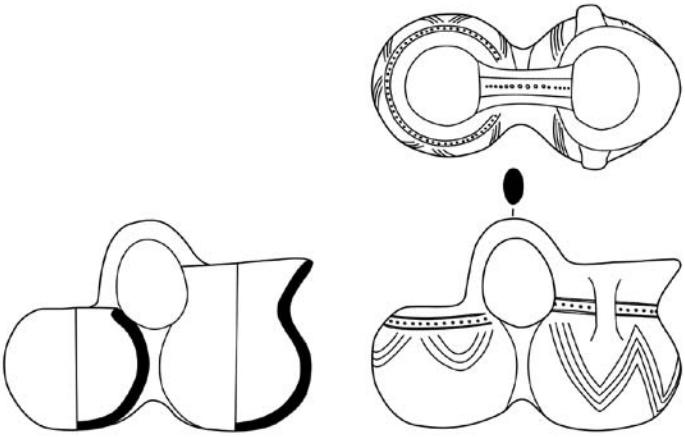
3





Levha 2/1
Bademağacı,
İkili/Bitişik Kaplar:
'Tuzluk-Biberlik'

1



Levha 2/2
Bademağacı,
İkili/Bitişik Kaplar:
'Tuzluk-Biberlik'

2





Levha 3/ Res. 1 Kuruçay, Çift Ağızlı Kaplar: Testi



Levha 3/Res. 2 Kuruçay, Çift Ağızlı Kaplar: Rhyton



Levha 3/Res. 3 Bademağacı, Çift Ağızlı Kaplar: Rhyton



Levha 4/Res. 1 Bademağacı, İkili/Bitişik Kaplar: 'Tuzluk-Biberlik



Levha 4/Res. 2 Bademağacı, İkili/Bitişik Kaplar: 'Tuzluk-Biberlik'